

RESUMÉ

PŘÍNOS EUGENA LEMBERGA K TEORII NACIONALIZMU

Miroslav Hroch

Autor pohlíží na dílo Eugena Lemberga o nacionalizmu ze dvou perspektiv: Vzpomínaje na svou první četbu této knihy v polovině šedesátých let popisuje, co se mu tehdy jevilo jako inspirující – byl to mimo jiné Lembergův celoevropský pohled a smysl pro sociální souvislosti – a co považoval za nepřijatelné, jako např. jeho definici nacionalizmu. Ve druhé části příspěvku je Lembergova práce zařazena do širokého kontextu bádání o nacionalizmu. Lembergovou zásluhou je, že do bádání zavedl termín „nacionalizmus“ jako analytický pojem. Objektivně existující znaky národa přitom striktně neodmítal, nýbrž chápal je jako stavební kameny národního povědomí. Ve své době byl se svým interdisciplinárním přístupem, ve kterém spojoval metody sociologie, politologie a politické pedagogiky, výjimečným zjevem. Od hlavního proudu vědeckého bádání se odlišoval i svým pohledem na Evropu jako celek. Přesto jeho dílo nezanechalo v německém bádání žádných trvalých stop, a v anglosaském výzkumu je prakticky neznámo.